

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Освітня програма	18270 Психологічне консультування та психотерапія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	18270
Назва ОП	Психологічне консультування та психотерапія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Коломієць Тетяна Володимирівна, Данілова Дар`я Едуардівна, Левус Надія Ігорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.11.2022 р. – 03.11.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cutt.ly/WNo31As>

Програма візиту експертної групи <https://khai.edu/ua/education/licenzuvannya-ta-akreditaciya/plan-akreditacii/2022-rik/listopad-2022-roku/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За підсумками роботи ЕГ у ході вивчення документів та онлайн візиту було встановлено, що освітньо-професійна програма “Психологічне консультування та психотерапія” відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем підготовки за спеціальністю 053 Психологія. Мета і цілі ОП відповідають місії та стратегії ХАІ. Зміст та структура ОП дозволяють досягти визначених програмних результатів. Основні ОК забезпечують високваліфіковані науково-педагогічні працівники, які є визнаними професіоналами-практиками. ОП реалізується на засадах студентоцентризму, академічної свободи та доброчесності. Керівництво ЗВО створює умови для успішної самореалізації як здобувачів, так і НПП. Під час акредитації ОП були визначені такі позитивні моменти: - задоволеність студентів навчанням в даному ЗВО загалом та освітнім процесом зокрема; - задоволеність студентів взаємодією із викладачами; - потужна інфраструктура, до якої входять як спеціально обладнані аудиторії, так і відповідні тренінгові аудиторії та психологічні лабораторії; - активна робота відділу психологічного забезпечення, де працюють практичні психологи; - підтримка Університетом загалом процесу інтерналізації та активна робота в цьому напрямку відділу міжнародних зв'язків; - активна діяльність студентського самоврядування, наявність Офісу студентського омбудсмена; - належна соціальна підтримка здобувачів. Перспективи для подальшого розвитку освітньо-професійної програми “Психологічне консультування та психотерапія” для другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія у Національній аерокосмічній університет ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут” вбачаємо у активізації академічної мобільності магістрантів, які навчаються на ОП “Психологічне консультування та психотерапія”, розширенні практики врахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у забезпеченні прозорості і доступності освітнього процесу не лише для здобувачів, а й для інших стейкхолдерів. Під час зустрічей виявлено, що НПП, які задіяні у реалізації ОП “Психологічне консультування та психотерапія”, відкриті та готові до змін відповідно до висловлених рекомендацій, розуміють перспективи розвитку даної спеціальності та відповідної освітньої програми, а також впроваджують з цією метою свої наукові здобутки у освітній процес. Варто відмітити позитивне сприяння завідувача кафедри психології Гулого Ю. І. під час роботи експертної групи та своєчасність надання всієї необхідної інформації. Таким чином, освітня програма другого (магістерського) рівня “Психологічне консультування та психотерапія” за спеціальністю 053 Психологія загалом відповідає усім критеріям акредитації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

У ЗВО запроваджено сучасну і удосконалену автоматизовану систему обліку навчальної діяльності студентів, що підвищує об'єктивність та сприяє оптимізації контрольних заходів. Налагоджено ефективну систему поєднання навчання та наукової діяльності. Як позитивну практику ЕГ відзначає залучення до реалізації освітнього процесу на ОП лише тих НПП, які провадять і наукову, і практичну діяльність за фахом. Активне залучення здобувачів до обговорення освітньої у вигляді розширеного анкетування із оцінкою її цілей та ПРН. Надання здобувачами рецензій на освітню програму. Орієнтованість ОП на сучасні тенденції розвитку спеціальності, ринку праці та відображення їх у відповідних освітніх компонентах. Для реалізації прозорості механізму обрання вибіркового ОК застосовується ІТ-програма Pilot. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) через широке коло як основних, так і вибіркового ОК. Доступність і легкість пошуку абітурієнтом необхідної інформації щодо вступу на офіційному веб-сайті Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут”, зокрема на магістерські програми. На офіційному веб-сайті ЗВО для абітурієнтів розроблено окрему сторінку “Твій асистент при вступі до ХАІ”, що допомагає зорієнтуватися у вступній кампанії. Зміст Програми фахового вступного випробування 2022 року відображає специфіку ОП, де зокрема введено питання щодо основ психологічного консультування.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Випускники не достатньо залучені до формулювання цілей та цільового наповнення даної освітньої програми. При формулюванні цілей та програмних результатів недостатньо врахований іноземний досвід розробки та впровадження подібних ОП. “ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою” не формується жодним з основних ОК. В основних ОК не відображено орієнтованість програми на підготовку фахівців для аерокосмічної та суміжних галузей. У навчальному плані на атестаційний екзамen в ОП не передбачено жодного кредиту. ЕГ рекомендує до наступного навчального року ввести до ОП такі основні освітні компоненти, у яких відображено базові знання з психологічного консультування та психотерапії. Викладачам кафедри впродовж навчального року рекомендовано здійснювати зарахування здобувачам результатів проходження тренінгів та курсів, як певного типу неформальної освіти, в межах своїх навчальних дисциплін, що відображає фокус ОП саме на консультування та психотерапію. У навчальному плані на наступний навчальний рік відкоригувати графік освітнього процесу, унормувати тижневе навантаження здобувачів відповідно до чинного законодавства із урахуванням внутрішніх документів, які регулюють дане питання та передбачити на атестаційний екзамen, щонайменше 1 кредит ЄКТС.

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілями освітньої програми є “Підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, здатних розв’язувати складні наукові та практичні задачі в процесі навчання та професійної діяльності, зокрема, в сфері психологічного консультування та психотерапії, психологічного супроводу фахівців в аерокосмічній та інших суміжних галузях, що передбачає проведення наукових досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, суттєвими трансформаціями суспільства та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога” [с. 5 ОП 2021]. Незважаючи на те, що мета достатньо широка, фокус програми спрямовано на психологічне забезпечення професійної діяльності фахівців саме у в аерокосмічній та інших суміжних галузях [с. 6 ОП 2021]. Цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії ЗВО, які зазначені у “Стратегії розвитку Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» на 2020-2030 роки”: “Розвиток аерокосмічної галузі в Україні та в світі шляхом підготовки висококваліфікованих фахівців і проведення наукових досліджень у сферах авіації, космонавтики, машинобудування, інформаційних технологій, а також в суміжних галузях” [с. 1 <https://cutt.ly/ANJHpZa>]. Бачення реалізації цієї місії відбувається, зокрема, через “підтримку лідерських якостей, творчих здібностей і талантів студентів та співробітників” [с. 1 <https://cutt.ly/ANJHpZa>]. Підтверджено основні тенденції розвитку ОП щодо цілей ЗВО, а саме, “створення інноваційного закладу вищої освіти орієнтованого на розвиток аерокосмічної галузі, за умови постійного аналізу вимог ринку праці, а також трендів в наукових дослідженнях, розвитку законодавства в аерокосмічній галузі. Створення умов для розвитку наукових шкіл, підтримка наукових досліджень, у тому числі досліджень за участю студентів”. Особливість (унікальність) ОП полягає у: 1) практичному спрямуванні професійних освітніх компонентів як з блоку обов’язкових компонентів (н-д, ОК2 “Клієнт-центрований підхід в психології” [<https://cutt.ly/INJCsH>]), так і з блоку вибіркових компонентів (н-д, “Психотерапевтичний практикum: аналіз випадків групової та індивідуальної роботи” [<https://cutt.ly/BNJcfuu>]); 2) запровадження у вибірковому блоці нових освітніх компонентів, що забезпечують формування ЗК10 та сприяють інтерналізаційним процесам: “Академічне письмо” та “Ділова іноземна мова” [<https://cutt.ly/NNJXZJF>]; 3) зорієнтованість програми на підготовку психологів для роботи у різних сферах на посадах молодшого наукового співробітника, практичного психолога, психолога [с. 6 ОП 2021]. Експертна група засвідчує, що ОП “Психологічне консультування та психотерапія” має належно сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут” та містить особливі (унікальні) аспекти.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

-здобувачі вищої освіти Здобувачі демонструють зацікавленість у долученні до оновлення ОП; вони зазначають її актуальність, орієнтовані на вивченні дисциплін практичного спрямування. Здобувачі як І, так і ІІ року навчання мають змогу оцінити ОП [анкети “Ознайомлення з освітньою програмою та ЗВО”, “Забезпеченість освітньої програми та ЗВО” – питання 24 у системі НА]. Результати цих опитувань розміщено на сайті у вільному доступі [<https://cutt.ly/TNXt3PZ>]. Проте представлені п’ять питань анкети про ОП, носили надто загальний характер і стосувалися її структури та ОК. У іншому опитуванні пропонувалося оцінити мету ОП за 4 параметрами: рівень інтересу, міра відповідності мети уявленням про сучасну діяльність психологів в організаціях, мотивуючий потенціал мети, повнота опису важливих для психолога компетентностей. Також оцінювалися компетентності та ПРН за показниками актуальності, важливості та сформованості [<https://cutt.ly/KNXEXDb>]. Проте ЕГ не надано доказів участі здобувачів у обговоренні ОП до її затвердження із останніми змінами 28.04.2021 р. Представники студентського самоврядування були присутні на засіданнях кафедри, де піднімалося питання про громадське обговорення ОП [протокол №5 від 12.01.2022 – пит. 7 у системі НА] та внесення змін до ОП згідно з пропозиціями студентів [протокол №6 від 09.02.2022 – пит. 7]. Проте ЕГ не надано чітких доказів та фактів реального впливу студентського самоврядування на формулювання цілей та ПРН, адже останні зміни до ОП не вносилися від часу цих засідань. -випускники Випускники підтримують тісні зв’язки з викладачами, які цікавляться їх кар’єрним шляхом, а також рекомендаціями щодо вдосконалення змісту освітніх компонентів. Так, під час зустрічі з ЕГ випускники наголошували на важливості формування нових компетентностей психолога під час війни, зокрема вміння працювати з психологічною травмою, та підтримка фахівців у важких умовах. Учасі випускників у розробці мети та програмних результатів ОП редакції 2021 року підтверджено не було. -роботодавці Інтереси роботодавців в основному враховані, їх залучають до розробки та вдосконалення ОП [протокол №3 від 03.11.2021, №7 від 31.03.2022 – пит. 8]. ЕГ переглянула оригінали рецензій, які надали роботодавці, та під час зустрічі встановила їхню зацікавленість у практичній складовій програми. Зокрема, було зазначено про вміння психолога орієнтуватися у сучасних суспільних викликах, працюючи з емоційними та поведінковими особливостями клієнтів в індивідуальній

та груповій роботі. -академічна спільнота Викладачі даного ЗВО брали участь у формулюванні ПРН і цілей [вищезгадані протоколи]. До розробки мети та ПРН залучалася академічна спільнота з інших ЗВО, що було підтверджено на зустрічах, де були присутні представники ХНУ імені В. Н. Каразіна. Таким чином, ЕГ засвідчує, що цілі та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб більшості заінтересованих сторін. Проте в подальших переглядах рекомендовано залучати до розробки мети та програмних результатів випускників.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Виходячи з Відомостей про самооцінювання, контенту освітньої програми, результатів співбесід зі стейкхолдерами під час інтерв'ювання (роботодавцями, академічною спільнотою, випускниками), було встановлено, що цілі та програмні результати ОП загалом визначено відповідно до тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці. Основні аспекти ринку праці враховано на підставі взаємодії з Відділом сприяння працевлаштуванню студентів і випускників ХАІ, що було підтверджено під час зустрічі з адмінперсоналом. Здобувачі та випускники активно залучаються до профорієнтаційної роботи, як було зазначено на зустрічах з ними. Таким чином, структура ОП та її окремі компоненти (н-д, основні ОК5 “Психологія адиктивної поведінки”, ОК8 “Психологія переживання та психотерапія життєвих криз”) відображають сучасні потреби ринку праці. За матеріалами Відомостей про самооцінювання, змісту та наповненості ОП 2021, співбесіди з роботодавцями та випускниками, експертною групою було встановлено, що ОП враховує тенденції розвитку спеціальності. Зокрема, спрямованість на практичну складову через вироблення навичок консультативної та психотерапевтичної роботи з сучасними викликами суспільства, н-д, у вибіркових ОК “Основи кіберпсихології” [<https://cutt.ly/YNN0YPB>] та “Психологія сексуальності людини в цифровому просторі” [<https://cutt.ly/mNN03Yo>]. Щодо регіонального аспекту, то серед вибіркових ОК наявна “Психологія діяльності в особливих та екстремальних умовах” [<https://cutt.ly/FNN0zMc>], що відображає специфіку роботи в Харківському регіоні. Під час зустрічі із гарантом було з'ясовано потребу в дисциплінах медичного спрямування, зокрема патопсихології. Проте у основних компонентах ОП не відображена специфіка ЗВО, адже дисципліна, яка враховує таку специфіку, віднесена до вибіркових [“Основи аерокосмічної психології” <https://cutt.ly/uNNMe6d>]. При формулюванні цілей та програмних результатів було враховано досвід двох вітчизняних ЗВО, в яких діють освітні програми за цією ж спеціальністю: Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. ЕГ проаналізовано вказані ОП та встановлено їх відповідність до змісту та специфіки даної освітньої програми. Проте експертній групі не надано доказів врахування досвіду закордонних програм, окрім того, що науково-педагогічні працівники проходили стажування за кордоном, проте жодні освітні програми, при цьому вказані не були. Разом з тим, на зустрічах із адмінперсоналом було підтверджено загалом активну міжнародну діяльність даного ЗВО, якою варто було скористатися в побудові та реалізації даної ОП. Отже, ЕГ підтверджує, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту, а також досвіду вітчизняних освітніх програм. Рекомендовано розширити вивчення досвіду закордонних ОП в галузі аерокосмічної психології, зокрема, та психологічного консультування і психотерапії загалом.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма загалом дозволяє досягти результатів навчання передбачених Стандартом вищої освіти України зі спеціальності 053 Психологія для другого (магістерського) рівня [наказ Міністерства освіти і науки України від 24 квітня 2019 року №564]. Всі компетентності та програмні результати відображено у силабусах, які розміщено на сайті ЗВО [<https://cutt.ly/YNN9bEs>]. Також в самій ОП 2021 року розміщено “Матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми” та “Матрицю відповідності програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми” [с. 16-17 у ОП 2021]. ЕГ проаналізувала вказані матриці та встановила, що всі вони належно співвіднесені із основними освітніми компонентами. Проте, тут також подані і вибіркові освітні компоненти, які охоплюють цілі блоки дисциплін. Наприклад, до ВБ5 відносяться “Психологія сексуальності людини в цифровому просторі”, “Психологія вікових криз”, “Психологія особистості (з основами клінічної психології)”, “Основи аерокосмічної психології”, які не можуть формувати однакові компетентності та програмні результати [<https://cutt.ly/DNN8cNo>]. Разом з тим, “ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою” не формується жодним з основних ОК, її формування забезпечується дисциплінами індивідуального вибору ВБ1 і ВБ5 [згідно з матрицею на с. 16 у ОП 2021]. Як було зазначено вище, здобувачам пропонується окремий блок вибіркових ОК під назвою “ВБ6. Англomовні комунікації” [<https://cutt.ly/jNN78dN>], до якого входять “Академічне письмо” та “Ділова іноземна мова”, які, проте, згідно матриці не забезпечують ЗК10. Варто зазначити, що позитивним моментом є те, що до ОП окремим пунктом 3.3. внесено “Структуру навчального плану за семестрами та зміст компонентів ОП”, що допомагає краще зорієнтуватися в тому, які загальні та спеціальні компетентності, а також програмні результати навчання забезпечує конкретна дисципліна [с. 10-15 у ОП 2021]. Таким чином, ЕГ підтверджує, що освітня програма 2021 року загалом дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія та другим (магістерським) рівнем вищої освіти, який вступив у дію 01.09.2019 р. ЕГ рекомендує ввести до основних ОК такі, що

забезпечують формування ЗК10, а також належно співвіднести компетентності та програмні результати із вибілковими освітніми компонентами.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Активне залучення здобувачів до обговорення освітньої у вигляді розширеного анкетування із оцінкою її цілей та ПРН. Надання здобувачами рецензій на освітню програму. 2. Орієнтованість освітньої програми на сучасні тенденції розвитку спеціальності, ринку праці та відображення їх у відповідних освітніх компонентах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Випускники недостатньо залучені до формулювання цілей та цільового наповнення даної освітньої програми. 2. При формулюванні цілей та програмних результатів недостатньо врахований іноземний досвід розробки та впровадження подібних ОП. 3. “ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою” не формується жодним з основних ОК, її формування забезпечується дисциплінами індивідуального вибору. 4. Не всі додаткові компетентності належно співвіднесені із освітніми компонентами. Рекомендації: 1. При подальшому вдосконаленні ОП на наступний навчальний рік залучати до визначення цілей та програмних результатів випускників. Вдосконалити та розширити анкету щодо якості та структури ОП. 2. В процесі формування нової редакції ОП на наступний навчальний рік розширити вивчення досвіду закордонних ОП в галузі аерокосмічної психології, а також психологічного консультування та психотерапії. 3. На наступний навчальний рік ввести до основних ОК такі, що забезпечують формування ЗК10. 4. До початку наступного навчального року привести у відповідність додаткові спеціальні компетентності ОП “Психологічне консультування та психотерапія”, а також належно співвіднести їх із освітніми компонентами.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони й позитивні практики, виходячи з того, що цілі освітньої програми співвідносяться зі стратегією та місією ЗВО, в ОП відображено регіональний контекст, внесено відповідні додаткові спеціальні компетентності та програмні результати, дана освітня програма відповідає запитам роботодавців, проводиться активна робота ЗВО щодо інтерналізації та позитивний вплив цієї роботи на реалізацію ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП “Психологічне консультування та психотерапія” за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня обґрунтовано відповідає в контексті Критерію 1 рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої програми 2021 р. за спеціальністю 053 Психологія складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження для рівня “Магістр”, зокрема статті 5 Закону України “Про вищу освіту”. В Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут” розроблені Положення про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін і порядок формування індивідуального навчального плану студента [<https://cutt.ly/3NM0G7t>] та Положення про організацію освітнього процесу [<https://cutt.ly/eNM0OgC>]. Згідно цих положень, ОП має два блоки – обов'язкові та вибіркові компоненти. Основні компоненти ОП охоплюють 67 кредитів ЄКТС (74,5%). Вибіркові компоненти ОП в цілому складають 23 кредити ЄКТС, що більше 25 % і відповідає вимогам Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня спеціальності 053 Психологія від 24.04.2019 р. Таким чином, ЕГ засвідчує, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти та Стандартом вищої освіти України зі спеціальності 053 Психологія для відповідного рівня [наказ Міністерства освіти і науки України від 24 квітня 2019 року №564].

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши структурно-логічну схему підготовки магістра за ОП, ЕГ було встановлено, що зміст заявленої освітньої програми структурований, освітні компоненти, включені до ОП, в більшості випадків складають логічну взаємопов'язану систему й дозволяють досягти заявлених результатів навчання. У структурно-логічній схемі не виявлено взаємозв'язку між такими освітніми компонентами як “ОК1. Методика організації наукового дослідження” та “ОК11. Кваліфікаційна робота” [с. 18 ОП 2021]. Натомість у меті ОК1 вказано “формування компетентностей, що забезпечують виконання різних видів і форм наукової роботи, від написання тез, доповідей для участі в роботі науково-практичних конференцій студентів та презентації результатів дослідження на захисті дипломної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія” [с. 4 <https://cutt.ly/eNM6WQr>] Зважаючи на орієнтованість програми на підготовку фахівців для аерокосмічної та суміжних галузей, що зазначено в меті ОП [с. 5 ОП 2021] і неодноразово підкреслювалося під час зустрічей зі стейкхолдерами, варто було б перенести відповідні освітні компоненти з вибіркового до основного блоку: “Основи аерокосмічної психології” [<https://cutt.ly/uNNMe6d>], “Психологія діяльності в особливих та екстремальних умовах” [<https://cutt.ly/FNNozMc>]. Як свідчать дані матриці забезпечення програмних результатів навчання, заявлені обов'язкові та вибіркові освітні компоненти загалом скеровані на реалізацію мети освітньої програми. При безпосередньому спілкуванні зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що вони розуміють зміст обраної ОП, задоволені її структурою і мають стійкий інтерес до опанування освітніх компонентів даної ОП. Таким чином, ЕГ рекомендує впорядкувати взаємозв'язки між освітніми компонентами, а також згідно фокусу освітньої програми перенести відповідні вибіркові освітні компоненти до основного блоку.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Опрацювавши силабуси освітніх компонентів [<https://cutt.ly/xN1tyOu>] та проаналізувавши наповненість освітньої програми “Практична психологія та психотерапія” для другого (магістерського) рівня, ЕГ визначила, що в цілому її зміст відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності 053 Психологія, а саме, “психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвитку; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності” [с. 5 ОП 2021]. Як було встановлено на основі аналізу “Матриці відповідності програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми” [с. 17 ОП 2021] всі програмні РН забезпечуються ОК, що включені до нормативної складової ОП. У основному фокусі вказано, що ОП спрямована на “формування компетентностей у сфері психологічного консультування та психотерапії, психологічного супроводу фахівців в аерокосмічній та інших суміжних галузях” [с. 6 ОП 2021]. Проте серед основних компонентів відсутні базові навчальні дисципліни як щодо психологічного консультування, так і щодо психотерапії. Сформульована мета ОП реалізується в основному через такі обов'язкові ОК: “ОК4 Психологічна служба”, “ОК6 Групові форми психологічної роботи”, “ОК9 Сімейне та подружнє психологічне консультування” та ін. Таким чином, ЕГ засвідчує, що зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності 053 Психологія. Разом з тим, ЕГ рекомендує введення до ОП таких основних освітніх компонентів, у яких відображено базові знання з психологічного консультування та психотерапії, оскільки не всі здобувачі мають закінчений перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Проаналізувавши Положення про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін і порядок формування індивідуального навчального плану студента в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут” [<https://cutt.ly/3NMoG7t>] експертна група встановила, що в ЗВО імплементовано політику індивідуальної траєкторії студента. Студенти проінформовані про процедуру вибору дисциплін, їх зміст, наявні особисті заяви студентів на вибір освітніх компонентів [відповідь на питання 23 у системі НА]. В ході спілкування зі здобувачами було підтверджено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок вибору навчальних дисциплін, баз практики та тем кваліфікаційних робіт. Магістранти повідомили, що зміст та вимоги до навчальних дисциплін доводяться до здобувачів викладачами перед початком їх вивчення, також вони можуть ознайомитися зі змістом силабусу ОК на сайті ЗВО [<https://cutt.ly/xN1tyOu>]. Знайомство ЕГ з навчальними планами 2021 р. для денної [<https://cutt.ly/iN1yvTr>] і заочної форм навчання [<https://cutt.ly/JN1uqHF>], з навчальними планами 2022 р. для денної [<https://cutt.ly/YN1uin2>] і заочної форм навчання [<https://cutt.ly/CN1uHlI>], показало, що серед 23 кредитів, які відведено на вибіркові ОК, це навчальні дисципліни фахового спрямування, хоча існує потенційна можливість вибору здобувачами дисциплін інших спеціальностей, які представлені у загальному списку кожного вибіркового блоку. Наприклад, блок ВБ1 охоплює ОК для спеціальностей 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 035 Філологія, 053 Психологія, 081 Право, 262 Правоохоронна діяльність [<https://cutt.ly/zN1uGJe>]. Для реалізації прозорості механізму обрання вибірових ОК

застосовується ІТ-програма Pilot, що продемонстровано ЕГ [питання 5 у електронній системі НА]. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів також може формуватися шляхом здобуття знань, умінь та навичок в інших вітчизняних та закордонних ЗВО, що відображено в Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут” [https://cutt.ly/4N1iVuI]. Приклади академічної мобільності здобувачів даної ОП надано експертній групі [відповідь на питання 15] та підтверджено під час зустрічі з адмінперсоналом. Також індивідуальна освітня траєкторія здобувача реалізується через можливість здобуття фахових компетентностей у неформальній освіті [відповідь на питання 16]. Приклади на даній ОП відсутні. В ЗВО студентам надається можливість навчатися за індивідуальним графіком, що відображено в Положенні про навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком [https://cutt.ly/wN1sAnr]. ЕГ надано приклад графіку індивідуального відвідування занять [відповідь на питання 16]. Отже, в цілому структура ОП “Психологічне консультування та психотерапія” передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Особливості практичної підготовки здобувачів ЗВО відображено у Положення про організацію освітнього процесу [https://cutt.ly/eNMoOgC]. У ОП серед її особливостей вказано, що “практична підготовка спрямована на формування та розвиток у здобувачів вищої освіти здібностей, необхідних для розв’язування складних наукових та практичних завдань на підставі здобуття загальних та спеціальних компетентностей відповідно другому (магістерському) рівню вищої освіти для вирішення консультативних та психотерапевтичних завдань забезпечення психологічного благополуччя особистості та суспільства”. Проведені зустрічі з випускниками та роботодавцями засвідчили, що ОП дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. У ОП 2021 р. на переддипломну практику відведено 10 кредитів ЄКТС. Для практики розроблено робочу програму [https://cutt.ly/qN1dBU7], де містяться вказівки щодо організації результатів проходження практики, видів переддипломної роботи, оформлення звіту тощо. Переддипломна практика має на меті: закріплення вмінь, які отримані при виконанні практичних завдань на протязі навчання, розвиток професійних якостей психолога. Під час зустрічі зі здобувачами другого року навчання було підтверджено практичне спрямування цього ОК, можливість не лише для збору, систематизації та обробки практичного матеріалу, а участі у проведенні навчальних занять разом із викладачами. ЕГ надано на ознайомлення договори з базами практик, приклади звітів здобувачів з практики, накази на практику, а також щоденники практики здобувачів, що підтверджує можливість здобуття практичних навичок в різних сферах професійної діяльності [відповідь на питання 12 у електронній системі НА]. Отже, ЕГ підтверджує, що ОП та навчальні плани 2021 р. і 2022 р. передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка загалом дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Разом з тим, ЕГ рекомендує спрямувати фокус практичної підготовки на психологічний супровід фахівців в аерокосмічній та інших суміжних галузях.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Зміст ОП дозволяє набути студентами соціальних навичок (soft skills), що було підтверджено на зустрічах з роботодавцями та випускниками, та спрямований на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних розв’язувати складні завдання в галузі психології, що передбачає розвиток комунікативних здібностей, навичок міжособистісної взаємодії. У ЗВО поряд з традиційними методиками навчання використовуються й інноваційні технології, що було встановлено в процесі співбесід зі здобувачами освіти. ОП включає достатній перелік освітніх компонентів, що дозволяють отримати програмні компетентності, які можна віднести до soft skills. Зокрема, серед основних ОК в ОП 2021 р. з цією метою виокремлено такі ОК: “ОК3 Організаційна психологія”, “ОК6 Групові форми психологічної роботи”, “ОК9 Сімейне та подружнє психологічне консультування”, також серед вибіркового компонентів виокремлено такі ОК: “Психологія лідерства та групової динаміки”, “Психологія сучасних сімейних стосунків”, “Психотерапевтичний практикум: аналіз випадків групової та індивідуальної роботи”, “Основи соціальної психології” [https://cutt.ly/rN1mY6Y], окремі розділи та теми яких забезпечують комунікативні навички, здатність працювати в групі, встановлювати конструктивні взаємини, враховувати думку співрозмовника тощо. Ознайомлення із заявами здобувачів щодо дисциплін вільного вибору підтвердило, що вони дійсно обрали перераховані освітні компоненти, які забезпечують формування soft skills [відповідь на питання 23 в електронній системі НА]. Таким чином, ЕГ підтверджує, що ОП “Психологічне консультування та психотерапія” передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям, зокрема, “здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога” [с. 6 в ОП 2021].

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт до освітньої програми відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз Положення про організацію освітнього процесу [<https://cutt.ly/eNMoOgC>], Положення про самостійну роботу студентів в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут” [<https://cutt.ly/oN1RQOq>], освітньої програми “Психологічне консультування та психотерапія” і навчальних планів 2021, 2022 рр. дозволив зробити такі висновки: аудиторне тижневе навантаження студентів денної форми навчання становить 19-20 год на тиждень (залежно від семестру). Всього для денної форми навчання передбачено 624 год на аудиторну роботу. Кожна освітня компонента складається не менше як із 3-х кредитів ЄКТС, окрім атестаційного екзамену, на який не відведено кредитів ЄКТС. У структурі кредиту ЄКТС для ОП обсяг аудиторного навантаження складає приблизно від 1/3 до 2/3, залежно від специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-професійної програми, а також питомої ваги в навчальному процесі практичних занять. Навчальний план за заочною формою навчання містить повний перелік освітніх компонент, визначений освітньою програмою, є аналогічним навчальному плану за денною формою навчання, але має менший обсяг аудиторних занять (202 год) за рахунок збільшення самостійної роботи (2498 год). Співкування зі студентами під час інтерв'ювання показало відсутність скарг щодо надмірного навантаження та нестачі часу на самостійну роботу, а також окреслило загальну поінформованість здобувачів освіти щодо обсягу і змісту самостійної роботи з освітніх компонентів навчального плану.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти на ОП “Психологічне консультування та психотерапія” за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Для реалізації прозорості механізму обрання вибіркового ОК застосовується IT-програма Pilot. 2. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) через широке коло як основних, так і вибіркового ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, не повністю складають логічну взаємопов'язану систему, оскільки не визначено взаємозв'язки між спорідненими ОК. 2. В основних ОК не відображено орієнтованість програми на підготовку фахівців для аерокосмічної та суміжних галузей. 3. Серед освітніх компонентів основного циклу відсутні базові навчальні дисципліни як щодо психологічного консультування, так і щодо психотерапії. Рекомендації: 1. До введення в дію нової редакції ОП впорядкувати освітні компоненти та їх взаємозв'язки в єдину систему, що відповідає цілям ОП. 2. Згідно фокусу освітньої програми на підготовку фахівців для аерокосмічної та суміжних галузей на наступний навчальний рік перенести відповідні вибіркові освітні компоненти (“Основи аерокосмічної психології”, “Психологія діяльності в особливих та екстремальних умовах”) до основного блоку. 3. До початку наступного навчального року ввести до ОП такі основні освітні компоненти, у яких відображено базові знання з психологічного консультування та психотерапії.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на сильні сторони й позитивні практики, виходячи із того, що зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 053 Психологія, перелік дисциплін вільного вибору студента дозволяє сформулювати

певну освітню траєкторію для майбутньої трудової діяльності у окремих професійних сферах, практична підготовка здобувачів вищої освіти відбувається на достатньому рівні, ЗВО демонструє розуміння і готовність до змін структури та змісту ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП “Психологічне консультування та психотерапія” у контексті Критерію 2 в цілому відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація щодо прийому на навчання в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут” розміщена на окремій сторінці його офіційного веб-сайту [<https://cutt.ly/GNo4ojP>], також для абітурієнтів розроблено “Твій асистент при вступі до ХАІ” [<https://cutt.ly/SNo84bf>] та сторінка “Майбутнім магістрам” [<https://cutt.ly/GNo4T7o>]. Університет використовує загальні правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти, зокрема в 2022 році для спеціальності 053 Психологія застосовується фахове вступне випробування та індивідуальна усна співбесіда з іноземної мови [<https://cutt.ly/dNo48fr>]. Правила прийому у 2022 році затверджено 18.07.2022 р. [<https://cutt.ly/GNo4ojP>]. Вони містять вимоги до вступників, джерела фінансування здобуття вищої освіти, строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору й зарахування на навчання, порядок прийому заяв і документів для участі в конкурсному відборі, порядок його проведення, спеціальні умови участі в конкурсному відборі, рейтингові списки вступників та рекомендації до зарахування, реалізацію права вступників на обрання місця навчання, коригування списку рекомендованих до зарахування, особливості прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства тощо. У додатках міститься перелік спеціальностей та вступних випробувань для прийому на навчання осіб, які здобули освітній ступінь бакалавра чи магістра (спеціаліста), для здобуття освітнього ступеню магістра, а також перелік спеціальностей, яким надається особлива підтримка, ліцензійні обсяги та обрахування конкурсного балу для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеню магістра. Важливо, що в додатках також є вимоги до написання та критерії оцінювання мотиваційних листів. Відмітимо доступність та легкість пошуку абітурієнтом на сайті необхідної інформації щодо вступу. Зокрема окремою сторінкою виділено закладку “Майбутнім магістрам” [<https://cutt.ly/GNo4T7o>] із зазначенням найменування спеціальностей та освітніх програм, за якими здійснюється навчання, переліку конкурсних випробувань у 2022 році, етапів вступної кампанії, розкладу фахових іспитів, гарячої лінії для вступника, де можна отримати детальнішу інформацію. На сайті також наявні такі розділи: “Приймальна комісія”, “Списки рекомендованих до зарахування”, “Списки зарахованих на 1 курс”, які допомагають вступнику зорієнтуватися під час вступної кампанії. Представлено Програму фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеню магістра за освітньо-професійною програмою “Психологічне консультування та психотерапія” у 2022 році [<https://cutt.ly/1N2ytCD>] та Програму індивідуальної усної співбесіди з іноземної мови для здобуття освітнього ступеню магістра у 2022 році [<https://cutt.ly/oN2ydA2>]. Таким чином, ЕГ підтверджує, що правила прийому на навчання в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут”, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені у відкритому доступі на веб-сайті.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання в цілому враховують особливості ОП “Психологічне консультування та психотерапія”, зокрема через формування Програми фахового вступного випробування для здобуття ступеню магістра за спеціальністю 053 Психологія, затвердженої науково-методичною комісією 4.02.2022 р. [<https://cutt.ly/1N2ytCD>]. Ця програма містить критерії оцінки знань кандидата на навчання з фахового вступного випробування, перелік питань з дисциплін, що виносяться на фахове вступне випробування, та списки рекомендованої літератури до кожного блоку питань. Фахове вступне випробування проводиться у вигляді тестування. Аналіз Програми фахового вступного випробування дав змогу з’ясувати перелік тем, питання з яких виносяться на іспит: - теоретичні проблеми психології, загальна психологія; - психологія управління, інженерна психологія; - юридична психологія та соціальна психологія; - диференційна психологія, психодіагностика; - основи психологічного консультування та педагогічна психологія. Позитивним є те, що до програми фахового вступного випробування включені питання за профільною дисципліною “Основи психологічного консультування”, що посилює унікальність і відображає специфіку ОП. Сюди включено питання щодо різних психотерапевтичних напрямів, зокрема загальні положення індивідуальної психотерапії А. Адлера, гештальт-підходу, когнітивної психотерапії [с. 8 <https://cutt.ly/1N2ytCD>]. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Зокрема, зміст Програми фахового вступного випробування 2022 року в цілому відображає специфіку ОП “Психологічне консультування та психотерапія”, базуючись на навчальних дисциплінах, що вивчались на бакалавраті.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності, регулюється кількома документами: Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці [<https://cutt.ly/dN2fBNK>], Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут” [розділ 4 “Визнання та перезарахування результатів навчання” <https://cutt.ly/4N2dH5C>]. Їх аналіз виявив чіткість і зрозумілість основних положень порядку визнання результатів навчання, організаційного забезпечення, прав та обов’язків учасників програм академічної мобільності. Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами та студентським самоврядуванням підтверджено їх обізнаність із можливостями академічної мобільності та порядку перезарахування результатів навчання. Серед здобувачів, що зараз навчаються на ОП “Психологічне консультування та психотерапія” таких прикладів не було. Хоча в 2022-21 н.р. здобувачка цієї ОП проходила навчання за програмою Erasmus+ в Університеті Тренто (Італія) в обсязі 28 кредитів ЄКТС [сертифікати надано на питання 15 у електронній системі НА]. Таким чином, ЕГ підтверджує, що в Національному університеті цивільного захисту України діють правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, які є доступними і зрозумілими для всіх. Вони знайшли своє висвітлення у відповідних документах. З цими правилами ознайомлені всі учасники освітнього процесу. Прикладів застосування правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, на ОП “Психологічне консультування та психотерапія” на другому (магістерському) рівні серед здобувачів, які зараз навчаються, немає.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, регулюється Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці [пункт 6 <https://cutt.ly/dN2fBNK>], Положенням про рейтингове оцінювання досягнень студентів [пункт 3.2 <https://cutt.ly/GN2lCjI>]. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті чіткі та зрозумілі. У Розділі 3 “Організація рейтингового оцінювання досягнень студентів на кафедрі” цього положення вказано, що в ЗВО “дозволяється призначати бали за інші активності, пов’язані з навчальною дисципліною” [с. 9 <https://cutt.ly/GN2lCjI>]. Таким чином, здобувачам надається можливість до зарахування їхніх здобутків у інших видах навчання. Під час зустрічі зі здобувачами та студентським самоврядуванням було підтверджено їх обізнаність про можливості неформальної освіти, проте практика зарахування результатів на ОП відсутня [відповідь на питання 16 у електронній системі НА]. Водночас студенти повідомили про свою участь в різноманітних навчальних психологічних тренінгах, психотерапевтичних навчаннях тощо. Таким чином, ЕГ підтверджує, що в Національному університеті цивільного захисту України діють правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, які є чіткими і зрозумілими для всіх. Вони знайшли своє висвітлення у відповідному положенні, яке оприлюднено на офіційному веб-сайті ЗВО. З цими правилами ознайомлені всі учасники освітнього процесу. Прикладів застосування правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, на ОП “Психологічне консультування та психотерапія” на другому (магістерському) рівні на даний час немає. На підставі чого ЕГ рекомендує викладачам кафедри розглянути можливість зарахування здобувачам результатів проходження тренінгів та курсів в межах своїх навчальних дисциплін, оскільки це відображає фокус ОП саме на консультування та психотерапію.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Доступність і легкість пошуку абітурієнтом необхідної інформації щодо вступу на офіційному веб-сайті Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут”, зокрема на магістерські програми. 2. На офіційному веб-сайті ЗВО для абітурієнтів розроблено окрему сторінку “Твій асистент при вступі до ХАІ”, що допомагає зорієнтуватися у вступній кампанії. 3. Зміст Програми фахового вступного випробування 2022 року відображає специфіку ОП “Психологічне консультування та психотерапія”, де зокрема введено питання щодо основ психологічного консультування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендації: 1. Впродовж цього навчального року посилити практику інформування та мотивування здобувачів до здобуття загальних та спеціальних компетентностей, визначених даною ОП, у програмах академічної мобільності, зокрема тих, за якими підписані договори відділом міжнародних зв’язків ХАІ. 2. Викладачам кафедри впродовж навчального року здійснювати зарахування здобувачам результатів проходження тренінгів та курсів, як певного типу неформальної освіти, в межах своїх навчальних дисциплін, що відображає фокус ОП саме на консультування та психотерапію.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведені сильні сторони й позитивні практики, виходячи з того, що в ЗВО діють чіткі й зрозумілі правила прийому на навчання, визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності та неформальної освіти, доступність і легкість пошуку та отримання інформації щодо вступу в магістратуру ЕГ дійшла висновку, що ОП “Психологічне консультування та психотерапія” для другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія у контексті Критерію 3 відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЗВО у процесі реалізації ОП керується низкою положень, які регламентують освітній процес в ХАІ, зокрема Положення про організацію освітнього процесу [<https://cutt.ly/eNGU6Bp>], Положення про дистанційну форму здобуття освіти [<https://cutt.ly/jNGIi4K>] та ін. Відповідно до них передбачено поєднання навчальних занять із практичною підготовкою, самостійною роботою та контрольними заходами. Під час лекційних, практичних занять використовуються як традиційні, так і інноваційні методи викладання (класичні доповіді, проблемний метод, кейсовий метод, метод живих демонстрацій тощо), а також індивідуальні, парні та групові форми роботи, що було підтверджено під час інтерв'ю зі здобувачами та випускниками ОП. Методи навчання та викладання, що використовуються на ОП, відповідають принципам академічної свободи, свідченням чого є проведення занять з ОК “Клієнт-центрований підхід в психології” у формі психотерапевтичних груп; використання комп'ютерної мережі університету для демонстрації ролі суб'єктивних інтерпретацій при роботі з МАК в межах ОК “Психологічна служба”; широкий досвід використання реальних кейсів з власної психологічної практики для ілюстрації теоретичного матеріалу в межах усіх ОК ОП, на що вказувалось у ході фокус-груп з НПП, здобувачами, випускниками ОП. Для організації дистанційного навчання в ХАІ використовується платформа ДК Mentor (Moodle), Google Meet тощо. Як було повідомлено під час зустрічі з адміністративним персоналом, дані платформи є передплаченими, що дозволяє користуватися усім функціоналом сервісів. Особливо важливим в умовах війни є можливість запису занять та їх збереження на Google-диску, що забезпечує повноцінний доступ до них за умов, коли здобувач не може бути присутнім в синхронному режимі. З метою забезпечення освітніх потреб здобувачів на ОП також активно використовуються й такі програми та сервіси, як Zoom (яка, як повідомлялося на резервній зустрічі, вже також є передплаченою університетом), різноманітні месенджери, електронна пошта, що дозволяє здобувачам використовувати ті технології, які для них є доступними і не переривати освітній процес навіть тим здобувачам, які перебувають в евакуації, окупації, на фронті. Під час фокус-груп здобувачі та випускники неодноразово вказували й на інші факти студентоцентрованого підходу в ЗВО в цілому й на ОП зокрема. Серед них - врахування побажань здобувачів у ході відпрацювання практичних завдань (наприклад, щодо попередньої демонстрації техніки викладачем на прохання студентів), можливість поглибленого вивчення теми на запит здобувачів, надання доступу до важкодоступної або не передбаченої курсом, втім професійно важливої літератури в чатах з дисциплін, рекомендації перегляду художніх фільмів до теми тощо. Таким чином ЕГ констатує, що ті форми та методи навчання та викладання, які застосовуються на ОП цілком забезпечують досягнення програмних результатів навчання та відповідають принципам студентоцентрованого підходу й академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання відображено повною мірою у ОП [<https://cutt.ly/dNGK5hy>], а також робочих навчальних програмах та методичних рекомендаціях до ОК, які розміщені в репозитарії університету, в системі дистанційного навчання ДК Mentor (Moodle), а також, за свідченням здобувачів, можуть надсилатися НПП в чати академічних груп. Разом з тим ЕГ звертає увагу на той факт, що на момент проведення акредитаційної експертизи повного документу з освітньою програмою, а також робочих програм або силабусів на сайті у відкритому доступі знайти не вдалося. Аналіз змісту навчальних програм дозволяє констатувати їх відповідність Положенню про формування робочої програми навчальної дисципліни [<https://cutt.ly/oNGXwUU>], та наявність в них чіткої та вичерпної інформації щодо результатів навчання, процедур та порядку оцінювання різних видів активностей здобувачів. Там же відображена логіка накопичувальної системи. На прозорість та зрозумілість системи оцінювання вказували й здобувачі у ході відкритої зустрічі, а також під час

зустрічі зі здобувачами, а також НПП у ході відповідної фокус-групи. Зокрема під час зустрічі з НПП було з'ясовано, що окрім вищевказаного на першому занятті з дисципліни викладач обов'язково інформує здобувачів про цілі та зміст курсу, а також роз'яснює процедуру накопичення балів. Даний факт засвідчували й здобувачі, які зауважили, що аналогічна інформація додатково дублюється викладачем в чат академічної групи, де, у випадку відсутності студента на занятті, він може ознайомитися з нею та задати усі уточнюючі запитання. Крім того, здобувачі демонстрували обізнаність щодо різних способів підвищення власних балів у вигляді виконання додаткових завдань.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В ХАІ створено усі умови для поєднання навчання та досліджень: діють наукові студентські гуртки [<https://cutt.ly/wNG6x4P>], є власні наукові видання [<https://cutt.ly/oNG6JrW>], проводяться наукові та науково-практичні конференції [<https://cutt.ly/cNHqabl>] тощо. ОП також передбачає наукову діяльність здобувачів, яка з-поміж іншого, додатково відображена в ПР11, який визначено Стандартом для ОНП. Загалом поєднання навчання і досліджень реалізується на ОП передусім в межах ОК 1 “Організація наукових досліджень” та ОК 11 “Кваліфікаційна робота магістра”, на що в сукупності навчальним планом передбачено 24 кредити ЄКТС. Крім того НПП мотивують здобувачів до науково-дослідної роботи, в тому числі й власним прикладом, інтегруючи результати власних наукових здобутків у зміст таких ОК, як “Методика організації наукових досліджень”, “Клієнт-центрований підхід в психології”, “Сімейне та подружнє психологічне консультування” та ін. На зустрічі з академічним персоналом про використання власних наукових досліджень розповіли ще двоє викладачів. Фактами успішної реалізації такої діяльності є функціонування студентського наукового товариства кафедри психології, спільно з яким щорічно організовується та проводиться науково-практична конференція студентів і молодих вчених “Психологія в сучасному світі” [програми з 2017 по 2021 роки подані на запит ЕГ №19], за підсумками якої видається збірник тез доповідей, в якому здобувачі ОП мають змогу публікувати результати власних досліджень. Особисту участь у такого роду наукових активностях засвідчували здобувачі та випускники у ході відповідних фокус-груп, відзначаючи її надзвичайну важливість. Ще як один факт ефективного поєднання навчання та досліджень ЕГ розглядає наявність серед здобувачів ОП переможців I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності “Психологія” (“Теоретична та прикладна психологія”) [<https://cutt.ly/nNG8JHe>], стипендіатів програми “Завтра.UA” фонду В. Пінчука [<https://cutt.ly/bNG7vtn>]. ЕГ робить висновок, що усі вищевказані факти засвідчують створення ЗВО різного роду умов для реалізації наукової діяльності здобувачів, які є ефективними на даній ОП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ЗВО діють чіткі вимоги щодо щорічного оновлення змісту ОК, контроль над яким здійснюється в межах Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти [<https://cutt.ly/jNHhbXG>]. Про процедуру оновлення змісту ОК зауважував представник навчально-методичного відділу під час зустрічі з адміністративним персоналом, також викладачі у ході відповідної фокус-групи. При аналізі робочих програм основних ОК ЕГ звернула увагу на той факт, що попри те, що усі вони затверджені 30 червня 2022 року найновіше джерело у списках літератури датоване 2018 роком (ОК “Сімейне та подружнє психологічне консультування”). Є й такі, в яких найновішою є книга 2008 року (ОК “Організаційна психологія”), 2010 р. (ОК “Групові форми психологічної роботи”), 2011 р. (ОК “Психологія переживання та психотерапія життєвих криз”) і т.д. На запит ЕГ надано силабуси вибіркового ОК. Попри те, що вони затверджені серпнем 2021 року, в списках рекомендованої літератури зустрічаються вже джерела за попередні 5 років (ОК “Основи кіберпсихології”, “Психологія сексуальності в цифровому просторі”, “Психологія діяльності в особливих та екстремальних умовах”). Крім того, увагу ЕГ привертає той факт, що списки літератури в робочих програмах, які затверджені червнем 2022 року все ще містять не лише джерела російських авторів (переважна більшість ОК), але й посилання на російські інтернет-ресурси, доступ до яких з початку повномасштабної військової агресії є заблокований (ОК “Клієнт-центрований підхід у психології”). На запит ЕГ щодо документів, в яких зафіксовано зміни у змісті ОК, які відображали б актуальні запити сьогодення, відповіді, яку можна було б розглядати у якості відповідних фактів, отримано не було.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ЗВО на інституційному рівні проводиться систематична цілеспрямована робота, спрямована на розширення міжнародної співпраці, використання грантових можливостей, проектної діяльності, академічної мобільності, спільних наукових заходів, наукових стажувань тощо [<https://cutt.ly/VNHf86k>]. На сайті університету [<https://cutt.ly/NNHbiS>] вказано понад 40 тільки іноземних ЗВО-партнерів (першим з яких, між іншим, досі є московський державний технічний університет). Декан факультету у ході зустрічі з керівником та менеджментом вказував на наявні домовленості з Ізраїльською коаліцією травми щодо реалізації спільного проекту на базі ХАІ. На тій же фокус-групі проректором з наукової роботи повідомлялося про нові міжнародні зв'язки, які є перспективними саме для даної ОП. На зустрічі з адміністративним персоналом начальник відділу міжнародних зв'язків зауважувала про широкі можливості для міжнародної співпраці, які є доступними для викладачів та здобувачів ХАІ. Втім фактів

участі в них представників ОП не пригадала. Разом з тим на запит ЕГ було надано документи, які засвідчують участь у міжнародних стажуваннях викладачів ОП в католицькому університеті Івана Павла II (Люблін, Польща, 2022), університеті імені Зіґмунда Фройда (Відень, 2021) та ін. Євгенія Якушева є учасником програми Erasmus+. Відтак ЕГ засвідчує, що практика міжнародної співпраці наявна на ОП, втім фактів її інтеграції в освітній процес та/або науково-дослідну діяльність не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. ОП має назву “Психологічне консультування та психотерапія”, але у переліку основних ОК лише частково відображено психотерапевтичну та консультаційну складові (по 1 ОК) ОК9 “Сімейне та подружнє психологічне консультування” “Психологія переживання та психотерапія життєвих криз”. Більш широкий перелік специфічних ОК пропонує вибіркова складова, але вона не може регламентуватися освітньою програмою. 2. Основний фокус ОП спрямований на формування компетентностей здобувачів у сфері психологічного супроводу фахівців в аерокосмічній та суміжних галузях, втім ані у переліку основних ОК, ані у їх змістовому наповненні дана специфіка не відображена. 3. Хоча робочі програми ОК затверджені 2022 роком, ознак оновлення їх змісту ані у списках літератури, ані в контексті введення нової актуальної тематики виявити не вдалося. 4. Хоча на ОП існують деякі практики міжнародної співпраці, втім їх результати не інтегровані в процес підготовки здобувачів на ОП. Рекомендації: 1. При найближчому перегляді ОП привести у відповідність назву ОП та назви освітніх компонент, щоб останні відображали її специфіку. 2. У наступній редакції ОП узгодити її фокус зі змістовим наповненням. 3. До початку наступного навчального року відобразити оновлення змісту ОК у НМЗ дисциплін, відповідно до сучасних тенденцій розвитку галузі, регіонального аспекту тощо, зафіксувавши дані зміни у відповідних документах кафедри. 4. До початку наступного навчального року розширити досвід міжнародної співпраці з урахуванням усіх можливостей та інтегрувати кращі європейські практики в процес підготовки магістрів психології за ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію. Методи, які застосовуються на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання. Викладачами використовується проста і зрозуміла для здобувачів система оцінювання, налагоджена розгалужена мережа комунікації, що сприяє реалізації освітнього процесу навіть в самих складних умовах. На ОП ефективно поєднуються навчання та наукова діяльність. Усі виявлені недоліки не є критичними і можуть бути ліквідовані у досить короткий термін.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів визначені Положенням про рейтингове оцінювання досягнень студентів [<https://cutt.ly/TNZ6jyR>], яким передбачено поточний, модульний та підсумковий контроль. Пунктом 2.2.3 даного положення передбачено можливість атестації здобувача підсумковою модульною оцінкою як семестровою, за його згодою. В робочих програмах ОК визначено систему накопичення балів за різні активності. Під час зустрічі з НПП було з'ясовано, що в тиждень, який передує сесії здобувачі дізнаються свої підсумкові бали і мають можливість їх підвищити шляхом відпрацювання боргів або виконання додаткових завдань. Якщо набрані бали їх влаштовують, то дана оцінка виставляється як оцінка за підсумковий контроль. Якщо ні - то здобувач може підвищити її, склавши екзамен. Під час резервної зустрічі з'ясувалося, що тиждень підсумкового зафіксовано у графіку освітнього процесу у навчальному плані. Здобувачі у ході відповідної фокус-групи продемонстрували обізнаність у критеріях оцінювання, порядку накопичення балів та контрольних заходів. Відповідно до Положення

про електронний журнал обліку навчальної роботи студентів академічної групи [https://cutt.ly/QNXgotU] з метою забезпечення відкритості та прозорості освітнього процесу в ХАІ запроваджено використання електронного журналу, що дозволяє здійснювати контроль успішності та відвідування здобувачів, а останнім - бачити свої бали та регулювати процес їх накопичення. Приклади сторінок даного журналу було надано на запит ЕГ. Крім того, в ХАІ запроваджено систему безпаперового обліку й архівування контрольних, розрахункових розрахунково-графічних, лабораторних та курсових робіт/проектів, рефератів на кафедрах, процедури організації якої регулюються відповідним Положенням [https://cutt.ly/vNXkeyc]. Така практика з одного боку сприяє прозорості системи оцінювання, а з іншого - оптимізує процес проведення контрольних заходів. Для перевірки досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та освітньої програми в цілому Положенням про організацію освітнього процесу [п.4.2.14; https://cutt.ly/eNGU6Bp] передбачено проведення комплексних контрольних робіт. Приклад документів в яких зафіксовано результати даних контрольних заходів було надано на запит ЕГ п.4.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів в цілому відповідають вимогам Стандарту вищої освіти і передбачають написання кваліфікаційної роботи [OK11] та атестаційний екзамен [OK12]. Матеріали для підготовки до даних заходів своєчасно надаються здобувачам для ознайомлення у внутрішніх електронних ресурсах, що було підтверджено здобувачами у ході відповідної фокус-групи. Разом з тим ЕГ звертає увагу на той факт, що в ОП не передбачено жодного кредиту для "OK12 Атестаційний екзамен". Під час резервної зустрічі таку ситуацію було пояснено рішенням навчально-методичного відділу ХАІ. Разом з тим Положенням про організацію освітнього процесу [п.3.22.13; https://cutt.ly/eNGU6Bp] визначено, що "Обсяги навчального навантаження для проведення атестації здобувачів освіти у формі іспиту (комплексного іспиту) визначаються в освітній програмі й переносяться до навчального плану". Крім того, у графіку освітнього процесу в навчальному плані підсумкова атестація також не відображена належним чином. Відсутність годин навчального на "OK12 Атестаційний екзамен" ЕГ розглядає як суттєвий недолік.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів визначені Положенням про організацію освітнього процесу [п.4.2.13-15; https://cutt.ly/eNGU6Bp], Положенням про рейтингове оцінювання досягнень студентів [https://cutt.ly/TNZ6jyR]. Вимоги до проведення контрольних заходів в межах конкретної ОК чітко прописані в робочих програмах навчальних дисциплін. Під час проведення зустрічі зі здобувачами було виявлено факт складання семестрового екзамену у зв'язку з незгодою з отриманим підсумковим балом. Здобувачка повідомила, що при складанні екзамену усі попередні бали анулюються і складання відбувається за 100-бальною шкалою, що відповідає п.1.9. Положення про рейтингове оцінювання. Там же у п.1.10 зафіксовано накопичувальну систему. ЕГ звертає увагу на суперечність такого підходу, оскільки процедура складання іспиту не передбачає елементів накопичення. У випадку ж виставлення семестрової оцінки, як підсумку процесу накопичення балів впродовж семестру, нівелюється сама форма підсумкового контролю - екзамен. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, а також порядок оскарження результатів контрольних заходів є прозорими та чітко врегульованими внутрішніми Кодексом етичної поведінки [п.4; https://cutt.ly/cNXQX9l]. Здобувачі ознайомлені з даними процедурами. Під час зустрічі з представниками органів студентського самоврядування студентським омбудсменом наводилися приклади, коли до неї зверталися здобувачі з питань оскарження результатів контрольних заходів, що розглядається ЕГ як факт дієвості розроблених процедур.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО запроваджено політику і стандарти з питання дотримання академічної доброчесності, наявна внутрішня нормативна база, зокрема, Положення про академічну доброчесність [https://cutt.ly/TNCDZ6q], в якому визначено усі засадничі позиції та процедури імплементації політики академічної доброчесності у внутрішню культуру ЗВО; Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти [п.4.10; https://cutt.ly/jNhbXG], де відображено систему запобігання академічному плагіату та порядку його виявлення; Кодекс етичної поведінки [п.5; https://cutt.ly/cNXQX9l], який регламентує діяльність комісії з питань академічної доброчесності. Персональна відповідальність та конкретизація процедурної частини зафіксована у "Змінах, що вносяться до Положення про академічну доброчесність", які надано на запит ЕГ п.25. На важливості слідування принципам академічної

доброчесності наголошувалося у ході фокус-груп з керівником та менеджментом ЗВО, академічним персоналом, адміністративним персоналом. Зокрема, під час зустрічі з НПП викладачі зауважували, що детально принципи академічної доброчесності розглядаються в межах ОК” Методика організації наукового дослідження”, а також у ході керівництва студентською науковою роботою. Контроль за дотриманням даних принципів здійснюється як в ході перевірки текстів кваліфікаційної та наукових робіт на унікальність з використанням відповідного технічного забезпечення, яке є в ХАІ, так і в межах окремих ОК під час здійснення контрольних заходів. Фактом реалізації останнього є, окрім свідчень НПП, ще й наявність у методичних вказівках щодо виконання контрольних робіт, які були надані на запит ЕГ п.3. У ході зустрічі зі здобувачами та органами студентського самоврядування представники студентської спільноти продемонстрували високий рівень обізнаності у сфері академічної доброчесності та наслідків її порушення. Чітко описали процедуру перевірки робіт на унікальність, мінімально допустимі відсотки оригінальності тексту та навели приклад випадку виявлення самоплагіату у тексті кваліфікаційної роботи з подальшою його ліквідацією. Відтак ЕГ констатує наявність чітких та зрозумілих політик, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності у ЗВО та імплементацію їх у внутрішню культуру в межах ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ЗВО запроваджено сучасну і удосконалену автоматизовану систему обліку навчальної діяльності студентів, що підвищує об'єктивність та сприяє оптимізації контрольних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Діюча в ЗВО рейтингова система оцінювання знань студента з одного боку суперечить логіці процедури накопичення балів впродовж семестру у випадку складання екзамену, а з іншого - нівелює таку форму підсумкового контролю, як екзамен, у випадку, якщо здобувач влаштовує кількість накопичених впродовж семестру балів. 2. В ОП не передбачено жодного кредиту для “ОК12 Атестаційний екзамен”, якою, відповідно до п.3.3. даної ОП передбачено формування 4-х загальних компетентностей, 3-х спеціальних та 4-х програмних результатів. Така ситуація ставить під сумнів їх сформованість. Водночас програмою атестаційного екзамену передбачено достатній обсяг завдань для самостійної роботи, у ході виконання яких формуються визначені компетентності та досягаються програмні результати. Таким чином мова йде лише про невідповідність реальних обсягів роботи здобувачів в межах даної ОК із тими, які передбачені ОП. Рекомендації: 1. До початку наступного навчального року узгодити процес проведення підсумкового контролю з логікою накопичувальної системи. 2. При найближчому перегляді ОП унормувати обсяги ОК ОП з урахуванням вимог стандарту та реального часу, необхідного для формування визначених ОП компетентностей та програмних результатів, відобразивши їх у навчальних планах на 2023-2024 н.р.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти визначені в робочих програмах дисциплін та дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти визначених результатів навчання. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти спеціальності 053 Психологія. В ЗВО наявні правила проведення контрольних заходів, налагоджені процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримується політика академічної доброчесності, ефективність яких суттєво підвищується завдяки впровадженню в ЗВО технологічним рішенням. Зазначені слабкі сторони є суттєвими але можуть бути усунені у короткий термін.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Для реалізації ОП задіяно 9 НПП, з яких 1 доктор психологічних наук (за сумісництвом) та 8 кандидатів психологічних наук, доцентів. Гарант ОП є штатним доктором психологічних наук, професором, втім до реалізації

освітнього процесу на ОП не залучений. Як було зауважено деканом факультету у ході зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО, а також з'ясовано під час зустрічі з академічним персоналом, усі без винятку викладачі, які задіяні до реалізації ОП є професіоналами-практиками, що дозволяє повною мірою досягнути визначених цілей та програмних результатів. Разом з тим ЕГ констатує низький рівень публікаційної активності викладачів з тем, які є дотичними до змістового наповнення курсу [ОК “Психологічна діагностика та корекція дітей та підлітків”, “Групові форми психологічної роботи”, “Психологія адиктивної поведінки”, “Психологія переживання та психотерапія життєвих криз”]. Враховуючи академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, ЕГ констатує їх здатність забезпечити досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору в ЗВО регламентовані Положенням про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, призначення та звільнення з посад, продовження терміну роботи НПП [<https://cutt.ly/WNC7MKS>], прозорі та доступні широкому загалу на сайті університету. Викладачі поінформовані про процедури конкурсного добору, про що засвідчили на відповідній фокус-групі. На зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО деканом було наголошено на створенні в університеті умов для збереження кадрового потенціалу, оскільки для ОП вкрай важливим є забезпечення освітнього процесу саме досвідченими професіоналами-практиками, які окрім якісної теоретичної підготовки здатні забезпечити готовність здобувачів до самореалізації в практичній площині. Під час зустрічі з адміністративним персоналом керівник відділу кадрів засвідчив дотримання процедур конкурсного добору на ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ході зустрічі з керівником та менеджментом проректором з наукової роботи акцентувалася увага на налагодженій в ЗВО системі співпраці з роботодавцями. ОП має схвальні рецензії від президента ТОВ “LOZOVA MACHINERY”; Президента Національної психологічної асоціації та сертифікованої викладачки «Інституту клієнт-центрованої та експериментальної психотерапії». У ході відповідної фокус-групи роботодавці засвідчили свою участь і в розробці ОП, і в її перегляді. Керівником Інституту клієнт-центрованої та експериментальної психотерапії імені К. Р. Роджерса “ІКЕП” проф. О.С. Кочарян засвідчив свою багаторічну участь у складі атестаційної комісії ОП, що є фактом залучення роботодавців до освітнього процесу. Керівник відділу медичної психології ДУ “Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України” проф. Л.Ф.Шестопалова засвідчувала факт співпраці з ЗВО в частині практичної підготовки здобувачів ОП. Задokumentовані факти залучення роботодавців до організації освітнього процесу на ОП були надані на запит ЕГ п.8. Фактів участі представників роботодавців у опитуваннях, які проводить ЗВО та кафедра у ході акредитаційної експертизи виявлено не було. Разом із тим ЕГ робить висновки, що практика залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОП існує, втім процес даної співпраці здебільшого носить ситуативний характер.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Специфікою ОП, яку, у ході відповідних фокус-груп, визначали гарант ОП, декан, завідувач кафедри, та представник розробників ОП ще з 2008 року, є її виключна практикоорієнтованість, спрямованість на підготовку фахівців, які здатні здійснювати консультаційну та психотерапевтичну (після додаткового навчання спеціалізації). Така ситуація ставить акцент на практичній діяльності тих, хто забезпечує освітній процес на ОП. Таким чином, для реалізації ОП було підбрано такий кадровий склад, де усі викладачі є професіоналами-практиками, які входять до професійних спільнот та об'єднань. Крім того, до викладання основних ОК на умовах сумісництва залучений доктор психологічних наук, професор Кочарян О.С., який є керівником Інституту клієнт-центрованої та експериментальної психотерапії імені К. Р. Роджерса “ІКЕП”; кандидат психологічних наук Харченко А.О. - тренер Інституту клієнт-центрованої та експериментальної психотерапії імені К. Р. Роджерса “ІКЕП”. Разом з тим під час демонстрації матеріальної бази ХАІ було продемонстровано поліграф і наведено факти його використання в межах реалізації ОП із залученням відповідних фахівців. Під час зустрічей зі здобувачами та з випускниками однією із переваг навчання на ОП називалась можливість навчатися у визначених професіоналів-практиків.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Процедури підвищення кваліфікації НПП регламентовані Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних та педагогічних працівників [<https://cutt.ly/ZNN4E3t>]. Як зазначалось у ході зустрічі з адміністративним персоналом в університеті діють курси підвищення кваліфікації, де кожен із викладачів

університету має змогу підвищити свій фаховий рівень на безоплатній основі. Вичерпна інформація щодо термінів, змісту, розкладу занять та ін. міститься у вільному доступі на сайті університету [<https://cutt.ly/QNN7Q6D>]. Там же знаходяться списки НПП, які скористалися даною можливістю (по рокам). Під час зустрічей з керівником та менеджментом університету, а також з адміністративним персоналом ЕГ повідомлявся факт сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів шляхом компенсації витрат на підготовку та складання екзамену з володіння однієї з мов країн ЄС на рівні B2. Під час фокус-групи з адміністративним персоналом керівником відділу міжнародних зв'язків повідомлялося про укладання низки угод з університетами країн ЄС, в межах яких відкриваються широкі можливості для професійного розвитку викладачів, в тому числі й в галузі психології. На запит ЕГ п. 14. було надано сертифікати участі викладачів, які залучені до реалізації ОП, у міжнародних стажуваннях.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ХАІ існує чітка та прозора система стимулювання розвитку викладацької майстерності. Зокрема, у ході фокус-групи з керівником та менеджментом ЗВО в.о. проректора з науково-педагогічної роботи повідомив про систему рейтингового оцінювання діяльності НПП, яка функціонує в університеті та регламентується відповідним положенням [<https://cutt.ly/UNMqff7>]. Інформація про результати науково-педагогічної діяльності та професійної активності подається двічі на рік (наприкінці календарного та наприкінці навчального року) на основі чого формується загальний рейтинг викладачів. Крім того, для стимулювання розвитку викладацької майстерності в університеті запроваджено конкурс професійної майстерності "Ікари ХАІ" [<https://cutt.ly/1NMqswK>], під час якого викладачі з найвищим рейтингом отримують відзнаки. У ході фокус-групи з керівником та менеджментом ХАІ повідомлялося, що викладачі, які залучені до реалізації ОП "Психологічне консультування та психотерапія" неодноразово ставали переможцями даного конкурсу. На запит ЕГ п.20 було надано підтвердження даного факту. У процесі зустрічі з НПП та адміністративним персоналом було з'ясовано, що ЗВО стимулює розвиток працівників в тому числі й через систему преміювань. Так, преміювання передбачено за публікацію в рецензованому виданні, захист дисертації, перемогу в конкурсі та інших випадках, передбачених колективним договором [<https://cutt.ly/DNMeMmO>]. Як зауважив начальник навчально-організаційного відділу під час фокус-групи з адміністративним персоналом за успішну акредитацію ОП гаранту також передбачена премія. На запит ЕГ п.20 було подано документи, які доводять факти стимулювання викладацької майстерності викладачів ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Як позитивну практику ЕГ відзначає залучення до реалізації освітнього процесу на ОП лише тих НПП, які провадять і наукову, і практичну діяльність за фахом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Перелік публікацій викладачів, які подано для обґрунтування академічної кваліфікації в межах ОК, які вони забезпечують, подекуди не відображає дотичність до змісту дисципліни. 2. Спектр форм залучення роботодавців до організації та реалізації ОП є обмеженим та нерегулярним. Рекомендації: 1. Впродовж року посилити публікаційну активність НПП щодо дотичних до змісту ОК тем. 2. На найближчому засіданні кафедри обговорити можливості для розширення форм співпраці з роботодавцями та впровадити їх в практику ОП на регулярній основі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, в цілому забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень для якісної реалізації освітньої програми. Усі НПП, які реалізують освітній процес на ОП є професіоналами-практиками. Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу. Освітня діяльність за ОП загалом відповідають визначеному критерію, а виявлені недоліки не є критичними.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час відео-огляду матеріально-технічної бази, а також завдяки наданим документам за запитом [пит. №2], ЕГ змогла пересвідчитись у наявності наступних ресурсів для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання: аудиторії для проведення занять, лабораторія, яка оснащена комп'ютерами, поліграфом. Для проведення групових форм роботи є тренінгова кімната, яка дозволяє змінювати розташування меблів для потреб групи. Також, для забезпечення ОП на базі кафедри є переносний проектор та екран. Здобувачі освіти та викладачі під час зустрічей підтвердили наявність необхідного інформаційного та методичного забезпечення в онлайн-форматі [<https://library.khai.edu/>] та у приміщенні корпусу в кабінеті навчально-методичного забезпечення кафедри. Крім того, є безкоштовний доступ до ресурсів Scopus та Springer. Під час зустрічей зі здобувачами, вони підтвердили, що користуються методичними посібниками та іншою літературою, яка міститься або у бібліотеці, або ж викладачі самостійно надсилають студентам. Також, за словами ученого секретаря науково-технічної бібліотеки ХАІ, НПП кафедри в кінці року мають можливість оформити підписку або замовити необхідну літературу для реалізації ОП. Для проведення онлайн-занять використовується програмне забезпечення Ментор, а також викладачі мають безкоштовний повний доступ до ресурсів Google Meet та Zoom, що сприяє більшим можливостям для проведення онлайн-пар. Фінансова звітність оприлюднена на сайті у відкритому просторі [<https://cutt.ly/MNBS7EU>].

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Зустрічі ЕГ зі здобувачами освіти та НПП підтверджує факт надання безоплатного доступу до інформаційних, навчальних, наукових та спортивних ресурсів. Зокрема, безкоштовний доступ до бібліотечної бази, спортивних гуртків, басейну. Для перевірки робіт на плагіат, у ЗВО є доступ до системи Unicheck, перевірка є безоплатною для здобувачів освіти та НПП. Під час зустрічей не було виявлено факту надання платних послуг викладачам та здобувачам освіти.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Питання безпечності життя та здоров'я здобувачів ВО відображені у "Стратегії розвитку ХАІ на 2019/2030 роки" [<https://cutt.ly/FNBS1I2>], "Кодексу етичної поведінки ХАІ" [<https://cutt.ly/8NBAQct>]. В освітньому закладі працює психологічна служба, юридична служба для надання безоплатних консультацій за запитом учасників освітнього процесу. Під час зустрічей ЕГ даний факт був підтверджений. Також, органи студентського самоврядування та студентський омбудсмен допомагають задовольняти потреби та інтереси здобувачів освіти, наприклад щодо питань навчання, гуртожитків та інших. Під час перегляду матеріально-технічної бази, ЕГ пересвідчилась у наявності у ЗВО потужної спортивної бази.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформаційна підтримка з освітніх, організаційних, виховних та соціальних питань забезпечується через кураторів академічних груп, студентське самоврядування, студентського омбудсмена. Зокрема, під час зустрічі з ЕГ Замелюхіна Ангеліна, яка є студентським омбудсменом розповіла, що студенти часто звертаються з питаннями щодо освітнього процесу (як формується рейтинг, хто має право на пільги і т.і.), вони разом з ОСС або самостійно консультують або за допомогою юридичної служби ЗВО [<https://cutt.ly/BNBSG92>]. Освітня та інформаційна підтримка забезпечується і шляхом інформування через сайт, здобувачі освіти ознайомлені з програмним забезпеченням Ментор та Пілот, завдяки, яким вони мають можливість обрати дисципліни за вибором. Консультативна та соціальна підтримка здійснюється психологічною та юридичною службою. Під час зустрічі з керівником психологічної служби та здобувачами освіти, ЕГ змогла пересвідчитись, що учасники освітнього процесу звертаються за консультаціями до психолога (така можливість є через офіційний сайт та через телеграм). ЕГ під час зустрічей підтвердила наявність весторонньої підтримки здобувачів освіти, одночасно з тим у ЗВО відсутня практика моніторингу рівня задоволення різних видів потреб через опитування.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою регламентуються “Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час навчання та відвідування Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»” [<https://cutt.ly/YNBSUix>]. За результатом огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалося у наявності локальних пандусів у корпусах ЗВО, а також переносних, які розміщуються на вахті. На даний момент за ОП не має осіб із особливими освітніми потребами, проте за словами завідувача кафедри, на бакалавраті є студентка, яка має особливі освітні потреби, за нею закріплений куратор з числа викладачів. Тож, ЕГ змогла пересвідчитись у доступності мов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ під час зустрічей встановила, що здобувачі освіти обізнані про наступні шляхи вирішення конфліктних ситуацій: – звернутися напряму до куратора, зав.кафедри, декана або ректора; – звернутися до психологічної або юридичної служби; – звернутися до студентського самоврядування або омбудсмена. У ЗВО діє Кодекс етичної поведінки [<https://cutt.ly/8NBAQct>], проте в ньому відсутні чіткі механізми врегулювання конфліктів пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією. Щодо вирішення конфліктних ситуацій пов'язаних з академічною доброчесністю, в університеті діє Положення про комісію з питань академічної доброчесності Національного аерокосмічного університету [<https://cutt.ly/9NMR57B>], у якому прописаний механізм дій та порядок формування комісії. Під час зустрічей зі студентами, ЕГ пересвідчилась поінформованості студентів з даного питання.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Розвинена інфраструктура, матеріально-технічні ресурси, наявність передплаченої повної версії Google Meet та Zoom, науково-методичне забезпечення у ЗВО сприяють досягненню цілей та програмних результатів ОП, як під час офлайн навчання, так і онлайн. 2. У ЗВО існує підтримка осіб з особливими освітніми потребами: закріплений персональний куратор-викладач, онлайн-ресурс Ментор, пандуси в корпусах. 3. Учасники освітнього процесу мають можливість безоплатних консультацій у психологічній та юридичній службі, створена посада при студентському самоврядуванні – студентський омбудсмен.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендації: 1. Протягом навчального року запровадити опитування щодо рівня задоволення соціальних, психологічних потреб. 2. До наступного навчального року, розробити положення або доповнити існуючу нормативну базу чіткими механізмами вирішення конфліктних ситуацій пов'язаних з сексуальними домаганнями та дискримінацією.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Аналіз інформації в ході роботи ЕГ, дозволяє дійти висновку, що ОП за даним критерієм відповідає стандартам. ЗВО має відповідну матеріально-технічну базу для реалізації ОП (в онлайн та офлайн форматі), здобувачі освіти отримують необхідну консультаційну підтримку від різних структурних підрозділів ЗВО та обізнані про шляхи вирішення конфліктних ситуацій. Зазначені рекомендації не вказують на суттєві недоліки та є такими, що можуть бути швидко вирішеними.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються: Положенням про розроблення та модернізацію освітніх програм [<https://cutt.ly/eNBSvld>]; Положенням про організацію освітнього процесу в ХАІ [<https://cutt.ly/VNBSkyo>]; Положенням про організацію системи управління якістю [<https://cutt.ly/cNBSp1w>]. Останні зміни, які були внесені в ОП були у 2021-2022 н.р., згідно зі звітом самооцінювання, були пов'язані з пропозиціями стейкхолдерів, щодо посилення ОП вибірковими мовними компонентами: “Англомовні комунікації” / “Академічне письмо” / “Друга іноземна мова”. ОПП 2022/2023 н.р. змін не зазнала, за словами гаранта наступний перегляд ОП запланований після акредитації програми, щоб врахувати усі рекомендації, а також щоб внести зміни до окремих дисциплін, пов'язані із новими викликами війни.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За словами декана факультету студенти мають можливість подати власні пропозиції щодо покращення освітньої програми: під час громадського обговорення, на вчених радах, під час анкетування та через скриньку довіри (анонімно). Науково-педагогічними працівниками під час зустрічей з ЕГ було наведено приклади врахування позиції студентів з приводу покращення окремих дисциплін. Зокрема, Гулій Юрій Іванович, Научитель Олена Давидівна збільшили кількість практичних занять на своїх дисциплінах на прохання студентів. Здобувачами освіти під час зустрічей з ЕГ, Замелюхіною Ангеліною та Ковалевською Анною було підтверджений факт того, що здобувачі освіти мають можливість або особисто викладачу розповісти про свої пропозиції щодо покращення певної дисципліни, або через щосеместрове опитування [запит №24, <https://cutt.ly/MNBA6mW>], результати якого публікуються на сайті ЗВО.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі зі стейкхолдерами, ЕГ було встановлено, що роботодавці долучаються до перегляду ОП через особисте спілкування із зав. кафедри психології або деканом факультету. Документальне свідчення залучення роботодавців до процесу оновлення інформації ЕГ отримала за запитом [протокол №3 від 03.11.2021, №7 від 31.03.2022 – пит. 8], проте дані протоколи не відображають змістове долучення усіх наявних роботодавців до процесу перегляду ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час зустрічі з випускниками, ЕГ встановила, що за даною ОП випускників долучають до заходів на рівні університету, факультету та кафедри. Згідно звіту самооцінювання кафедрою постійно ведеться робота щодо створення бази випускників спеціальності (цей факт був підтверджений під час зустрічі ЕГ завідувачем кафедри). Також, випускники під час зустрічі зазначили, що під час останніх занять в ЗВО викладачі цікавились їх думкою щодо оновлення ОП. Одночасно з тим, ЕГ не отримала документального підтвердження долучення випускників до перегляду ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Одним із механізмів вчасного реагування на недоліки ОП у ЗВО є проведення щосеместрових опитувань [запит №24, <https://cutt.ly/MNBA6mW>]. Федоренко Микола Михайлович, представник навчально-методичного відділу під час зустрічі запевнив, що як тільки відділ отримує звіти опитувань, вони їх обговорюють з гарантом, потім розглядають на трьох навчально-методичних комісіях та вносять зміни до ОП за потребою.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація за даною ОП проводиться вперше, проте в ЗВО існує практика врахування досвіду акредитацій інших ОП. Зокрема, за словами Федоренко Миколи Михайловича, представника навчально-методичного відділу під час акредитації інших ОП зауваження здебільшого були про кадрове забезпечення, тож це питання вирішується як щодо інших ОП, так і за цією ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За впровадження процедур внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗВО відповідають: навчально-аналітичний відділ, навчально-методичний відділ, навчально-організаційний відділ, відділ технічних засобів навчання. Також, у ЗВО існує зв'язок між різними рівнями структурних підрозділів: - загальноуніверситетський – представлений ректоратом, Вченою радою ун-ту. На цьому рівні визначаються місія ун-ту, формується політика якості, впроваджуються принципи управління якістю, розробляється програма якості та загальні процедур забезпечення якості освітнього процесу. Координація процесів внутрішнього забезпечення якості світи здійснюється на підставі системи забезпечення якості освіти в ХАІ. - факультетський – представлений деканатом, вченою радою факультету, навчально-методичними комісією факультету. Цей рівень забезпечує якість організації навчального процесу. - кафедральний – представлений гарантими освітніх програм, проектними групами освітніх програм, НПП кафедри, кураторами академічних груп, консультативними органами стейкхолдерів. Студентське самоврядування під час зустрічей підтвердило, що вони беруть участь у Вчених радах університету, факультету, де розглядаються питання покращення якості освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутнє систематичне долучення роботодавців та випускників до обговорення та перегляду ОП. Рекомендації: Запровадити, протягом року, систематичні обговорення ОП у вигляді засідань або круглого столу з долученням усіх учасників освітнього процесу: НПП, здобувачів освіти, роботодавців, викладачів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Враховуючи отриману інформацію, даний критерій відповідає вимогам рівня В, оскільки внутрішнє забезпечення якості освіти за даною ОП наявне (зі сторони НПП, здобувачів), проте потребує систематизації та долучення до обговорень усіх стейкхолдерів.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються наступними документами, які розміщені на сайті ЗВО у відкритому просторі: Статут ЗВО [<https://cutt.ly/4NBASuy>]. Колективний договір [<https://cutt.ly/dNBAYEu>]. Кодекс етичної поведінки [<https://cutt.ly/8NBAQct>]. Положенням “Про організацію освітнього процесу” [<https://cutt.ly/9NBAvqF>]. Під час зустрічей із академічним персоналом, здобувачами вищої освіти, представниками допоміжних структурних підрозділів ЕГ встановила, що всі правила і процедури є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Проект ОП з метою одержання зауважень та пропозицій оприлюднюється на сайті ЗВО у розділі “Громадське обговорення освітніх програм та компонентів” [<https://cutt.ly/SNBAGsr>]. Згідно запиту №3 нами було з’ясовано, що проект ОП після обговорення та затвердження остаточної програми зі змінами, знімається з даного розділу [пит. №3].

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітня програма у повному обсязі оприлюднена у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО [<https://cutt.ly/aNBAsli>]. На зустрічі зі здобувачами освіти ЕГ пересвідчилась у обізнаності здобувачів освіти про наявність ОП на сайті ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендації: Враховуючи, що проект для обговорення ОП знімається з розділу “Громадське обговорення” і зникають разом з ним контакти або інша інформація, куди можна спрямувати свої пропозиції щодо оновлення ОП протягом року, ЕГ рекомендує протягом року в розділі, де розміщена ОП в повному обсязі додати інформацію про те, куди можна надсилати пропозиції для покращення ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Даний критерій у повному обсязі відповідає рівню В, оскільки інформація про ОП та інші нормативні документи, які стосуються освітнього процесу у повному обсязі опублікована на сайті ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад’юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад’юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Протокол №3 від 03.11.2021.pdf</i>	UmOdysIo4T7zfe7UDri2k7y0jV5VM/fsCcNDE/nMxc o=
Додаток	<i>Протокол №5 від 12.01.2022.pdf</i>	JSFudUTfvbY7YjmUu+/Va653xvOJ1cwx7Gdl7EogJT w=
Додаток	<i>Протокол №6 від 09.02.2022.pdf</i>	GZkGeCfo/L3cjWezmE/uEhQ6bqLerw9A8FHlrLcxZ d4=
Додаток	<i>НП 2021 (денна) .pdf</i>	mE+SPAsosIRQmJlhRK/dm+Hc2pZqKo4Tcrsvik1R Pw=
Додаток	<i>НП 2021 (заочна) .pdf</i>	RDf3cE5F1RpctK8icjk4l4asv8pGcPVD0q+Y3ffW0o4 =
Додаток	<i>Протокол №7 від 31.03.2022.pdf</i>	ZhMfINjuqTYQWv8/YTifkXvvWGGiL/ltstD6MI4ISs c=
Додаток	<i>Протокол №8 від 29.04.2022.pdf</i>	EDKqFpffQzjYHAsOng8QyYOavT8u85j6KfsonZo6q ho=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Левус Надія Ігорівна

Члени експертної групи

Коломієць Тетяна Володимирівна

Данілова Дар`я Едуардівна